

Varlıkların kayıtlı değer üzerinden diğer şirketlere intikal ettirilmesi bölünen şirketin ortaklarına varlıkların mukayyet değeri kadar bir hisse verilmesini gerektirmemektedir. Bölünen ve devralan şirketlerin karşılıklı olarak devre konu varlıkların değerlerini belirlemek suretiyle bölünen şirketin ortaklarının haklarını koruyacak bir değişim oranını tespit etmeleri gerekmektedir. Değişirme oranının ise bölünen ve devralan şirketlerin hisselerinin gerçek değeri üzerinden belirleneceği tabiidir.

Beşinci fıkrada, Kanunun kısmî bölünme hükümlerinin dar mükellef kurumlar için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

Son fıkrada ise devir, bölünme ve hisse değişimi işlemleri ile ilgili usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 54- Devir ve bölünmenin bu maddede belirtilen şartlar çerçevesinde yapılması halinde, devrolunan veya bölünen kurumun sadece devir ve bölünme tarihine kadar elde ettiği kazançlar vergilendirilecek olup, devir ve bölünmeden doğan kazanç hesaplanmayacak ve vergilendirilmeyecektir.

Buna göre, Kanunun 53 üncü maddesine uygun olarak yapılacak devirlerde;

1) İlgili hesap döneminin başlangıcından devir tarihine kadar olan döneme ilişkin faaliyet sonuçlarına göre hazırlanıp müştereken imzalanan münfesihi kuruma ait kıst dönem gelir vergisi beyannamesi,

2) Devir işleminin hesap döneminin kapandığı aydan gelir vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar geçen süre içerisinde yapılması halinde, münfesihi kurumun önceki hesap dönemine ilişkin olarak hazırlanıp müştereken imzalanan münfesihi kuruma ait gelir vergisi beyannamesi,

birleşmenin Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde münfesihi kurum ve birleşilen kurum tarafından münfesihi kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine verilecektir.

Devir tarihine kadar olan kazanç, devir ile ilgili şirket yetkili kurul kararının ticaret sicilinde tescil edildiği tarih itibarıyla hesaplanacaktır. Bu tarihten sonraki işlemlerden doğan kazanç devralan kuruma ait olacaktır.

Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre gerçekleştirilen tam bölünmelerde de bölünen kurumun, sadece bölünme tarihine kadar olan kazancının vergilenmesi ve bölünmeden doğan kârın hesaplanmaması ve vergilendirilmemesi için devir sırasında yapılan işlemlerin, bölünme durumunda da gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

53 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kısmî bölünme ve hisse değişimi işlemlerinden doğan kazançlar da hesaplanmayacak ve vergilendirme yapılmayacaktır. Diğer taraftan bu bentler çerçevesinde yapılan kısmî bölünme ve hisse değişimi sonucunda bölünen veya hisseleri değiştirilen kurumların tüzel kişiliği devam ettiğinden bölünme veya hisse değişimi tarihine kadar olan kıst dönem için beyanname verilmesi söz konusu olmayacaktır. Ancak, 53 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre kısmî bölünme yapan kurumun bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş veya edecek vergi borçlarından bu kurumun varlıklarını devralan kurumların devraldıkları varlıkların emsal bedeli ile sınırlı olarak müteselsilen sorumlu olacakları madde metninde ifade edilmektedir.

MADDE 55- Maddede, vergi sistemimizin güvenlik müesseselerinden biri olan emsal kira bedeli esas düzenlenerek kira gelirlerinin kısmen ya da tamamen beyan dışı bırakılmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Birinci fıkrada, emsal kira bedelinden daha düşük bir bedelle ya da karşılıksız olarak başkalarının kullanımına bırakılan mal ve hakların kira bedellerinin tespitinde emsal kira bedelinin esas alınacağı düzenlenmektedir. Bina ve arazide emsal kira bedeli ilgili

makamlarca belirlenen bedel, böyle bir bedel bulunmaması halinde ise Vergi Usul Kanununa göre belirlenen vergi değerinin %5'i olacaktır. Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli ise, bu mal ve hakların maliyet bedeli, bu bedelin bilinmemesi halinde Vergi Usul Kanununun servetlerin değerlendirilmesi hakkındaki hükümlerine göre belirlenen değer %10'u olarak dikkate alınacaktır.

İkinci fıkrada, emsal kira bedeli esasının uygulanmayacağı durumlar belirtilmektedir. Örneğin, eşin anne ve babasının ikametine bırakılan konutlarda da emsal kira bedeli esası aranmayacaktır.

MADDE 56- Maddede, uluslararası genel kabul görmüş ilkeler ve gelişmeler dikkate alınarak örtülü sermaye müessesesi düzenlenmektedir.

Buna göre, örtülü sermaye uygulamasında borç/öz sermaye oranı, ortakla ilişkili kişi ve öz sermaye tanımları için objektif kıstaslar konulmakta ve örtülü sermaye kapsamına girmeyecek borçlanmalar belirtilmektedir.

Maddede kurumların, iştiraklerinden, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili kişilerden temin ederek işletmede kullandıkları borçların tamamı değil, sadece öz sermayenin üç katını aşan kısmının örtülü sermaye olduğu hüküm altına alınmaktadır. Borcun hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşması halinde, aşan kısma isabet eden faiz ve kur farklarının geçici vergi dönemleri de dâhil olmak üzere vergi matrahından indirilmesi mümkün olmayacaktır.

Örtülü sermaye tutarının hesabında, ilişkili şirketlere finansman temin eden kredi şirketlerinden yapılan borçlanmalar hariç ana faaliyet konusuna uygun olarak faaliyette bulunan ve ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan banka veya benzeri kredi kurumlarından yapılan borçlanmalar %50 oranında dikkate alınacaktır.

Üçüncü fıkrada, ortakla ilişkili sayılacak gerçek kişi ve kurumlardan kimlerin kastedildiği ve öz sermayenin kurumun Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit edilmiş hesap dönemi başındaki öz sermayesini ifade ettiği belirtilmektedir.

Altıncı fıkrada, örtülü sermaye kapsamında değerlendirilmeyecek borçlanmalar düzenlenmektedir.

Yedinci fıkrada, örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz ve benzeri ödemelerin borcu alan ve veren açısından dağıtılmış kâr-payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar olduğu hüküm altına alınmaktadır. Örtülü sermaye kullanan kurum adına vergi tarh edilmesi ve tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması halinde, kesinleşmiş ve ödenmiş olan vergiler nispetinde tarh edilen vergilerden kesinleşen ve ödenenler, borç alan ve veren mükelleflerce örtülü sermayeye ilişkin kur farkını kapsayacak şekilde düzeltme işlemine tabi tutulacaktır. Bu bağlamda, örtülü sermaye kullanan kurumda, zarar mahsubu indirim ve istisnalar nedeni ile bir vergi tarh edilmemesi halinde borç veren kurum nezdinde de bir düzeltme yapılamayacaktır.

Sekizinci fıkrada, dar mükellef kurumların işletmede kullandıkları borçlanmalar için örtülü sermaye hükümlerinin uygulanmasında, ortakla ilişkili kişinin tespiti açısından %10'luk sermaye payı veya oy hakkı şartı aranmayacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla dar mükellef kurumların ortaklarından veya ortaklarının ilişkili olduğu kişilerden yapılan borçlanmalarda ortaklık yapısına ilişkin herhangi bir oran dikkate alınmaksızın öz-sermayenin üç katını aşan kısmı örtülü sermaye sayılacaktır.

MADDE 57- Maddede, kazançların tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı durumlar düzenlenmektedir.

Bu kapsamda kurumlarca ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerinde emsallere aykırı bir bedel veya fiyatın tespit edilmesi halinde transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı yapılmış sayılacaktır.

İkinci fıkrada, kazancın transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılabilmesine yönelik olarak ilişkili kişilerden kimlerin anlaşılması gerektiğine yer verilmektedir.

Üçüncü fıkrada, kazancın transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmasının tespitinde dikkate alınan emsallere uygunluk ilkesi açıklanmaktadır.

Dördüncü fıkrada kurumların, ilişkili kişilerle yaptıkları işlemlerde uygulayacakları fiyat veya bedelleri tespit ederken kullanabilecekleri yöntemler belirtilmektedir. Buna göre kurumlar, söz konusu fiyat veya bedelin tespitinde karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi ya da yeniden satış fiyatı yönteminden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanmak zorundadırlar.

Karşılaştırılabilir fiyat yönteminin uygulanabilmesi için ilişkili kişilerle yapılan işlemin, birbiriyle ilişkili olmayan kişilerin yaptıkları işlem ile karşılaştırılabilir nitelikte yani işleme konu mal veya hizmet ile işlemin koşullarının gerek ilişkili kişiler arasındaki işlemlerde gerekse aralarında ilişki bulunmayan kişilerin arasındaki işlemlerde benzer nitelikte olması gerekmektedir.

Maliyet artı yönteminin uygulanması halinde emsallere uygun fiyatın tespitinde dikkate alınacak uygun brüt kâr oranı, mal veya hizmet alım veya satım konu işlemin ilişkisiz kişilerle yapılmış olması ya da üçüncü kişiler arasında yapılmış olması halinde uygulanacak kâr oranını ifade etmektedir.

Yeniden satış fiyatı yönteminde emsallere uygun fiyat, aralarında herhangi bir bağlantı bulunmayan gerçek veya tüzel kişilere yapılması muhtemel satış ve bu satışta uygulanacak fiyat ya da bedelden uygun bir brüt satış kârı düşülerek hesaplanacaktır.

Mükellefler söz konusu yöntemlerden herhangi birisini kullanmalarına rağmen emsallere uygun fiyatı tespit edememişlerse işlemlerin mahiyetine uygun olarak kendi belirleyecekleri diğer yöntemleri kullanabileceklerdir.

Beşinci fıkrada mükelleflere, ilişkili kişilerle yaptıkları işlemlere ilişkin olarak belirleyecekleri yöntem konusunda Maliye Bakanlığına başvurarak anlaşma yapma olanağı getirilmektedir.

Altıncı fıkrada, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazancın, maddedeki şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kâr payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar olduğu belirtilmektedir. Ayrıca gerçek kişi teşebbüs sahibinin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden ilişkili kişilerle mal veya hizmet alım ya da satım yapması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasında işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılacaktır. Örtülü olarak dağıtılan kazançlar üzerinden tarh edilen ve kesinleşerek ödenen vergiler taraf olan mükelleflerce düzeltme işlemine tabi tutulacaktır. Bu bağlamda, örtülü kazanç dağıtan kurumda, zarar mahsubu, indirim ve istisnalar nedeni ile bir vergi tarh edilmemesi halinde taraf olan kurum nezdinde de bir düzeltme yapılamayacaktır.

Yedinci fıkrada, tam mükellef kurumlar ile yabancı kurumların Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcilerinin aralarında ilişkili kişi kapsamında gerçekleştirdikleri yurtiçindeki işlemler nedeniyle kazancın örtülü olarak dağıtıldığının kabulü Hazine zararının doğması şartına bağlanmaktadır. Hazine zararından neyin kastedildiği fıkranın devamında belirtilmektedir.

Sekizinci fıkrada, Bakanlar Kuruluna düzenlemenin işleyişine ilişkin olarak usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 58- Maddede, ticari ve sınai mahiyette olmayan, yatırımlarını vergi oranı düşük olan ülkelere yönlendiren mükellefler ile Türkiye'de yatırım yapan mükellefler arasındaki vergi eşitsizliğinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda belirli şartlar

altında yurtdışı iştiraklere yatırım yapan mükelleflerin yurtdışı iştirak kârları, fiilen dağıtılmasa bile vergi uygulamaları açısından dağıtılmış kabul edilerek, bu iştiraklerin kazançlarının Türkiye’de gelir vergisine tabi tutulması öngörülmektedir.

Birinci fıkrada, yurtdışı iştiraklerin tam mükellef gerçek kişi ve kurumlarca doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az %50’sine sahip olmak suretiyle kontrol edilen iştirakler olduğu belirtilmektedir. Ayrıca kontrol edilen yurtdışı iştiraklerin elde ettikleri kazancın dağıtılma ya da dağıtılmasın Türkiye’de gelir vergisine tabi tutulması için aranan şartlar sayılmaktadır.

İkinci fıkrada, toplam vergi yükünün 22 nci maddenin ikinci fıkrasındaki tanıma göre tespit edileceği öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrada, kontrol oranı olarak, ilgili hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte sahip olunan en yüksek oranın dikkate alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrada, gelir vergisine tabi tutulacak kontrol edilen yabancı kurum kârının, yurtdışı iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren hesap dönemi itibarıyla tam mükellef gerçek kişi ve kurumların gelir vergisi matrahına hisseleri oranında dâhil edileceği belirtilmektedir.

Beşinci fıkrada, yurtdışı iştirakin elde ettiği gelirleri üzerinden kâr payı dağıtımında bulunması halinde, elde edilen kâr paylarının daha önce Türkiye’de vergilenmiş kısmı üzerinden Türkiye’de yeniden gelir vergisi hesaplanmayacağı hükmüne yer verilmektedir.

MADDE 59- Maddede, güvenlik müessesesi olarak zararlı vergi rekabetine yol açan ülkelere yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılabilmesi imkanı getirilmektedir. Bu kapsamda vergi cenneti olarak da adlandırılan söz konusu ülkelerde yerleşik gerçek veya tüzel kişilere çeşitli adlar altında yapılacak ödemelerin, Türkiye’deki vergi matrahlarını azaltmak amacıyla kullanılmasının önüne geçilmesi öngörülmektedir.

Birinci fıkrada, Bakanlar Kurulunca ilan edilecek ülkelerde yerleşik veya faaliyette bulunanlara ve tam mükellef kişi ve kurumların söz konusu ülkelerdeki işyerlerine nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden her hal ve şartta ödemeyi yapanlarca %30 oranında vergi kesintisi yapılması öngörülmektedir.

İkinci fıkrada, muhtelif işlemler karşılığında ödenecek bedel ve ücretler üzerinden yapılacak kesinti oranını belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Üçüncü fıkrada, sigorta ve reasürans ödemeleri ve yurtdışındaki finans kuruluşlarından temin edilen borçlanmalara ilişkin anapara, faiz veya kâr payı ödemeleri üzerinden madde uyarınca vergi kesintisi yapılmayacağı belirtilmektedir.

Dördüncü fıkrada, madde uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan ödemeler üzerinden, 61 inci ve 62 nci maddeler kapsamında ayrıca vergi kesintisi yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Beşinci fıkrada, maddede düzenlenen vergi kesintisinin yapılmasında, 63 üncü ve 64 üncü madde hükümlerinin dikkate alınacağı öngörülmektedir.

MADDE 60- Ülkeler arasında yapılan ulaştırma işlerinde, bu işler dolayısıyla Türkiye’de oluşan safi kurum kazancının kesin olarak tespiti her zaman mümkün olmamaktadır. Bu nedenle maddede, ulaştırma işi yapan dar mükelleflerin bu işlerinden elde ettiği kazançtan vergiye tabi tutulacak kısmın belirlenmesine ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

Birinci fıkrada, dar mükellefiyete tabi olanların ulaştırma işlerinden elde ettikleri kazançlarının tespitinde ortalama emsal oranlarının dikkate alınacağı öngörülmektedir.

İkinci fıkrada, dar mükellefiyete tabi olanlardan Türkiye’de daimi veya arazi olarak çalışan mükelleflerin hava, kara ve deniz taşımacılığında elde ettikleri kazançlarını tespit ederken esas alacakları ortalama emsal oranları belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrada, ticari ve arızı ticari kazançları dar mükellefiyet kapsamında vergilendirilen mükelleflerin, Türkiye’de elde edilmiş sayılan hasılatlarının hangi unsurlardan oluşacağı belirtilmektedir.

MADDE 61- Verginin mükellef tarafından beyanı ve ödenmesi esas olmakla birlikte; verginin en az masrafla ve en kısa sürede tahsilini sağlamak, vergi alacağını güvence altına almak, maddi ve şekli ödevlerin zamanında ve doğru bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak, vergi kayıplarını azaltmak ve kayıtdışı ekonomi ile mücadele etmek gibi amaçlara yönelik olarak vergi kesintisinin yapılması gerekmektedir.

Vergi kesintisine muhatap olacakların mükellefiyet türü, vergiden muaf olması ya da bazı gelirleri nedeniyle vergi istisnasından yararlanıyor olmasının yapılacak kesinti açısından önemi bulunmamaktadır. Bunlardan yapılacak vergi kesintisinin sorumlusu maddede sayılan ve bunlarla iktisadi veya hukuki ilişki içinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerdir.

Birinci fıkrada vergi kesintisi yapmakla sorumlu olanlar sayılmakta ve halen kesinti yapmak zorunda olan aile hekimleri, Kat Mülkiyeti Kanununa göre oluşturulan yönetimler ile her türlü işhanı ve toplu işyerleri yönetimleri de vergi sorumluları içerisinde sayılmak suretiyle konuya açıklık getirilmektedir.

İkinci fıkrada vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların avanslar da dâhil nakden veya hesaben yapacakları ödemeler üzerinden maddede belirlenen oranda kesinti yapmak zorunda oldukları hükme bağlanmaktadır. Kesinti yapılacak gelirler, gelir unsurları itibarıyla gruplandırılarak sayılmaktadır.

Üçüncü fıkrada, kurumlara yapılacak bazı ödemeler ve bunların gelirleri üzerinden kesinti öngörülmektedir.

Dördüncü fıkrada dar mükelleflere sağlanan bazı kazanç ve iratlar üzerinden yapılacak kesintiler düzenlenmektedir.

Beşinci fıkrada Türkiye’de işyeri ve dâimi temsilcisi bulunmayan dar mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayırarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri gelirleri üzerinden vergi kesintisi öngörülmektedir.

Altıncı fıkrada, Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemelerden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, bu hibelerle sınırlı olmak üzere, vergi kesintisi yapılmayacağı öngörülmektedir.

Yedinci fıkrada, Bakanlar Kuruluna maddede yer alan vergi kesintisine konu gelir unsurları yanında Kanun kapsamında yer alan gelir unsurlarına dâhil olan benzer gelirleri de vergi kesintisi kapsamına alması, bunlardan yapılacak kesintinin oranı da dâhil olmak üzere maddede yer alan vergi kesintisi oranlarını, her bir gelir unsuru, gelir veya ödeme türü veya aracı için ayrı ayrı sifra kadar indirmek veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etme hususunda yetki verilmesi öngörülmektedir. Bakanlar Kurulu bu yetkisini maddede sayılan ve kesintiye tabi ödemelere benzerlik gösteren ödemeler için kullanabilecektir. Ayrıca bu yetkisini geliri elde edenler, ödeyenler ve bunların hukuki durumları ile elde edilen gelirin türü, elde edilme şekli ve süresi ile gelirin Türk Lirası, döviz ya da altın cinsinden elde edilip edilmediğine, kara, deniz ve hava ulaştırması işiyle iştigal eden dar mükellefler için ise karşılıklı olmak şartıyla ayrı ayrı veya topluca ülkeler itibarıyla farklılaştırmak suretiyle de kullanabileceği hükme bağlanmaktadır.

Sekizinci fıkrada, maddeye göre vergi kesintisine tabi olmayan ödemeler belirtilmektedir.

MADDE 62- Maddede, münhasıran banka ve aracı kurumlarca takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla yapılacak kesintiler düzenlenmektedir. Bu kapsamda banka ve aracı

kurumların; alım satımına, tahsiline veya itfasına aracılık ettikleri, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından elde edilen kazançlar, dönemsel getiriler ile bu kıymetlerin ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler üzerinden vergi kesintisi yapılması öngörülmektedir.

Birinci fıkrada menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirler üzerinden bankalar veya aracı kurumlar aracılığıyla vergi kesintisi yapılması öngörülmektedir.

İkinci fıkrada sermaye şirketleri ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artış kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için uygulanacak kesinti oranı belirlenmektedir.

Üçüncü fıkrada, üç aylık dönem içerisinde aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı için yapılan alım satımların tek bir işlem gibi kabul edilerek yapılacak kesintinin buna göre hesaplanacağı öngörülmektedir. Üç aylık dönemlerde aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracının alım satımından doğan zararların takvim yılı aşılmaması koşuluyla izleyen dönemlerin kesinti matrahından mahsup edilebileceği öngörülmektedir.

Dördüncü fıkrada menkul kıymetlerin başka bir banka veya aracı kuruma aktarılması, başka bir kişi veya kurum adına naklin aynı banka veya aracı kurumun bünyesinde gerçekleştirilmesi veya kıymetin sahibi tarafından fiziken teslim alınması halinde yapılması gerekenler açıklanmaktadır. Yapılan işlemler hakkında bilgi verilmesine gerek duyulan merciin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı olduğu hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada madde kapsamına girmeyen gelirler belirtilmektedir.

Altıncı fıkrada, bankalar ve aracı kurumların, bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını (pay senetleri ile beşinci fıkrada belirtilen menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları hariç) birinci fıkrada kapsamında kesintiye tabi tutulmaksızın almaları halinde, kendilerine satış yapanlar adına satış bedeli ile alış bedeli arasındaki fark üzerinden belirlenen oranda vergi kesintisi yapmaları öngörülmektedir.

Yedinci fıkrada banka, aracı kurum, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının tanımı yapılmaktadır.

Sekizinci fıkrada madde kapsamında vergi kesintisine tabi tutulan ve yıllık veya özel beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için, gelirleri kesintiye tabi tutulan gerçek kişilerin ihtiyari olarak beyanname verebilecekleri öngörülmektedir.

Dokuzuncu fıkrada ise, sekizinci fıkraya göre beyan edilen gelirler üzerinden maddede belirlenen oranda gelir vergisi hesaplanacağı öngörülmekte, beyannameye konu edilen değer artış kazançları nedeniyle kesilen vergilerin ve oluşan zararların mahsubuna ilişkin hususlara yer verilmektedir.

Onuncu fıkrada, maddede belirtilen kesinti oranlarını farklılaştırma hususunda Bakanlar Kuruluna, on birinci fıkrada ise maddenin uygulanmasına ilişkin usulleri belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 63- Maddede Kanunun 61 inci ve 62 nci maddelerinde düzenlenen vergi kesintisinde uyulacak esaslara yer verilmektedir.

Birinci fıkrada, banka ve aracı kurumlarca yapılacak vergi kesintileri ve ücretler dışındaki vergi kesintisine konu gelir ya da kazancın gayri safi tutarı üzerinden kesinti yapılacağı belirtilmektedir. Kesilmesi gereken verginin kesinti yapanlarca üstlenilmesi halinde bu verginin, bilfiil ödenen miktar ile ödemeyi yapanın yüklediği verginin toplamı üzerinden hesaplanacağı hükmü bağlanmaktadır.

İkinci fıkrada hesaben ödeme deyiminin vergi kesintisine tabi gelir ve kazançları ödeyenleri hak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemi ifade ettiği belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrada Kanununun 61 inci maddesinin ikinci fıkrasının (m), (n), (o) ve (ö) bentleri ve 62 nci maddesi uyarınca yapılacak kesinti açısından, kazanç sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, vergiden muaf olup olmamasının, elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının veya kazancın ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti kapsamında elde edilmiş olmasının, özel Kanunlarında muafiyet veya istisna hükmü bulunmasının söz konusu kazançlardan gelir vergisi kesintisi yapılmasına engel teşkil etmeyeceği belirtilmektedir.

Dördüncü fıkrada Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen gelir vergisinden istisna edilen kazançlar ile aynı bentte belirtilen şirketlerin (b) bendindeki şartları taşıyan iştirak kazançlarından anonim veya limited şirket niteliğindeki dar mükellef kurumlara dağıtılan kâr paylarından yapılacak kesinti oranının Kanununun 61 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca kâr dağıtımına bağlı olarak yapılacak vergi kesintisi oranının yarısını aşamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada kesinti yapmakla sorumlu tutulan tüccar, serbest meslek erbabı ile çiftçi ve çiftçi sayılanların kesinti yapma sorumluluğunun bunların sadece ticari, mesleki ve zirai işleriyle ilgili ödemelerine yani bu kapsamda kendilerine yapılacak teslim ve hizmetlere ilişkin olduğu açıklanmaktadır.

Son fıkrada Maliye Bakanlığının vergi kesintisine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, vergiye tabi işlemlere taraf veya aracı olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya yetkili olduğu belirtilmektedir.

MADDE 64- Maddede vergi kesintisi yapmakla sorumlu olanların bu kesinti işlemlerini yasal belge ve kayıtlarında nasıl gösterecekleri açıklanmaktadır.

Birinci fıkrada, vergi kesintilerinin, kesinti yapanın kayıt ve hesaplarında ayrıca gösterileceği belirtilmektedir.

İkinci fıkrada, işverenlerin, hizmet erbabına ödedikleri ücretlerden yaptıkları kesintileri Vergi Usul Kanununda yazılı ücret bordrosunda veya bordro yerine geçen diğer kayıtlarda gösterecekleri hükme bağlanmaktadır.

Üçüncü fıkrada, mevduat faizlerinden yapılan vergi kesintisinin takvim yılının sonunda, mevduat hesabı yıl içinde kapatılmışsa, hesabın kapatıldığı tarihte kesinti yapanın kayıt ve hesaplarında gösterileceği öngörülmektedir.

MADDE 65- Maddede mükelleflerin gelir ve kazançlarının beyanına ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

Birinci fıkrada, verginin mükellef veya vergi sorumlusunun beyanı üzerine tarh olunacağı, beyanın işe mükellefiyet veya sorumluluk türlerine, vergilendirme dönemine ya da gelir unsurlarına göre farklı beyannameler ile bildirileceği hüküm altına alınmaktadır. Maddeye göre beyannameler ilgili bulunduğu takvim yılı veya hesap dönemi sonuçlarına göre hazırlanacaktır.

Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen kaynaklardan bir takvim yılı veya hesap dönemi içinde elde edilen kazanç ve iratlar ile bir takvim yılının veya hesap döneminin sadece belli bir döneminde elde edilen gelirler vergi dairesine yıllık beyanname ile bildirilecektir.

Vergi kesintisi yapan gerçek ve tüzel kişiler, kesilen vergilerin matrahı ile kesinti tutarını muhtasar beyanname ile vergi dairesine bildireceklerdir.

Dar mükellef gerçek kişilerin, yıllık beyanname ile bildirmeye mecbur olmadıkları kazanç ve iratlarından vergisi kesinti yoluyla alınmamış olanların ve vergiye tabi kazancı

diğer kazanç ve iratlardan ibaret olan dar mükellef kurumların kazançlarının ise özel beyanname ile bildirileceği öngörülmektedir.

İkinci fıkraya göre, her kurum vergiye tabi kazancının tamamı için yıllık beyanname verecektir. Kurumların şubeleri, ajansları, alım satım büro ve mağazaları, imalâthaneleri veya kendilerine bağlı diğer işyerleri için, bunların bağımsız muhasebeleri ve ayrılmış sermayeleri olsa dahi ayrı beyanname verilmeyecektir. Ancak, tüzel kişiliği bulunmayan iktisadi kamu kuruluşları ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerden her biri için, bunların bağlı olduğu kamu tüzel kişileri ile dernek ve vakıflar tarafından ayrı beyanname verilecektir.

Üçüncü fıkrada ise beyannamelerin şekli, içeriği ve eklerinin Maliye Bakanlığınca belirleneceği hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca, mükelleflerin beyanlarını bu beyannamelerle ve bu beyannamelerde yazılı bilgilere uygun olarak bildirmek zorunda oldukları öngörülmektedir.

MADDE 66- Maddede, kurumların ve gerçek kişilerin gelirlerinin beyanına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada, tam mükellef kurumların kazançlarının tamamını yıllık beyanname ile bildirmek zorunda oldukları hükme bağlanmaktadır. Kooperatiflerin gelirlerinin sadece vergi kesintisine tabi tutulmuş olan taşınmaz kira gelirlerinden müteşekkil olması durumunda, anılan kurumlar tarafından zikredilen gelir için beyanname verilmeyeceği hususuna fıkrada ayrıca yer verilmektedir.

İkinci fıkrada, Kanunda aksine hüküm olmadıkça gerçek kişilerin; bir takvim yılı içinde elde ettikleri tüm kazanç ve iratlar için beyanname vermeleri gerektiği ve beyanı gereken bu gelirlerin yıllık beyannameye toplanması zorunluluğu düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrada ise ticari kazanç ve gerçek usulde vergilendirilen zirai kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının, ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden kazanç temin etmemiş olsalar bile, yıllık beyanname verecekleri hüküm altına alınmaktadır.

Dördüncü fıkra ile tam mükellef gerçek kişilerce elde edilen gayrimenkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlar, 31 inci madde kapsamındaki serbest meslek kazançları veya ücretlerden, gelir unsurları itibarıyla herhangi birinin, gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarın iki katını aşması halinde, beşinci fıkranın (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde yer verilenler dışında kalan diğer gelirlerin tamamının beşinci fıkrada yer alan beyan sınırları aşılmaya dahi bu gelirlerle birlikte, yıllık beyannameye toplanması gerekeceği hususu düzenlenmiştir.

Beşinci fıkrada, tam mükellef gerçek kişilerde bazı gelir unsurları için beyanname verilmemesi, diğer gelir unsurları için beyanname verilmesi halinde ise bu gelirlerin beyannameye dâhil edilmemesi öngörülmektedir.

Buna göre;

- Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları, sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ilgili sistemlerden ayrılan veya emekli olanlara kalış süresi ve ayrılış biçimine göre ödenen irat tutarları ile kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı,

- Türkiye’de kesinti suretiyle vergilendirilmiş 41 inci maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan menkul kıymetlerin yurtiçinde ihraçlarından elde edilen kazanç ve iratlar, aynı fıkranın (e), (f) ve (ı) bentlerinde yer alan menkul sermaye iratları ile 62 nci madde kapsamında kesinti suretiyle vergilendirilmiş menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirler,

- Gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarın iki katını aşmayan tek işverenden elde edilen ücretler,

- Toplamı, gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşmayan birden fazla işverenden alınan ücretler (Birden fazla işverenden alınan

ücretlerde, birden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde birinci işverenden alınan da dâhil ücretlerin tamamı beyan edilecektir.),

- Dar mükelleflere de uygulanmak üzere, bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 1.390 Türk Lirasını aşmayan, Kanunda kesinti ve istisna öngörülmemiş menkul ve gayrimenkul sermaye iratları,

- (1), (2), (3), (4) ve (5) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıyanlar dışındaki beyana dâhil edilmesi gereken gelirler toplamının, 77 nci maddenin birinci fıkrasındaki tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmaması şartıyla, Türkiye'de kesinti suretiyle vergilendirilmiş birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları,

için gerçek kişiler tarafından beyanname verilmeyecek, diğer gelirlerinin beyanı halinde de bu gelirler beyannameye dâhil edilmeyecektir.

Dar mükellefiyette, maddenin birinci fıkrasındaki hükümler saklı kalmak üzere tamamı Türkiye'de kesinti suretiyle vergilendirilmiş olan, ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları, diğer kazanç ve iratlar ile kazanç ve iratların istisna haddi içinde kalan kısımları için de beyanname verilmeyecek, diğer gelirlerin beyanı halinde de bu gelirler beyannameye dâhil edilmeyecektir.

Yedinci fıkrada, dar mükellef kurumların vermeleri gereken beyannamelere dâhil edilmesi gereken ve gerekmeyen kazançlar ile beyanı ihtiyari olan kazançlar belirtilmektedir.

Sekizinci fıkrada, yabancı ülkelerde elde edilen kazanç ve iratların ne zaman elde edilmiş sayılacağı düzenlenmektedir.

Son olarak, Bakanlar Kuruluna dördüncü ve beşinci fıkrada yer alan ve beyanname verme sınırlarını gösteren tutarları gelirler itibarıyla ayrı ayrı ya da topluca iki katına kadar artırma veya tarifenin ikinci gelir dilimindeki tutara kadar indirme hususunda yetki verilmektedir.

MADDE 67- Birinci fıkrada gerçek kişilerce gelirin toplanmasında gelir kaynaklarının bir kısmından hasıl olan zararların (değer artış kazançları ve arızı kazançlardan doğanlar hariç) diğer kaynaklardan elde edilen kazanç ve iratlara mahsup edilebileceği öngörülmektedir. Bu mahsup sonucunda kapatılmayan zarar kısmının ise, arka arkaya beş yıl ile sınırlı olmak üzere izleyen yıllarda beyan edilen gelirlerden mahsup edilebileceği hükme bağlanmaktadır. Fıkrada ayrıca, menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında, gider fazlalığından doğanlar dışında, sermayede meydana gelen azalmaların zarar kabul edilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkrada, kurumların gelir vergisi matrahının tespitinde, indirebilecekleri zararlar belirtilmiş olup, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar, her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek şartıyla, devir halinde devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları ile tam bölünme halinde tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumdaki öz sermayenin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararlar da, son beş yıla ilişkin gelir vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması ve devralınan kurumun faaliyetine devir veya bölünmenin meydana geldiği tarihten itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi şartıyla indirim konusu yapılması hususu düzenlenmektedir.

Tam mükellefiyet esasına tabi olan gerçek kişilerin yurtdışında gerçekleştirdiği ticari, zirai ve mesleki faaliyetleri ve kurumların yurtdışı faaliyetlerinden doğan zararları, belli şartlarla Türkiye'de yıllık beyannameye dâhil edilen gelirlerden mahsup edebilmesine de imkan tanınmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'de indirim konusu yapılan yurtdışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi ve gider yazılması halinde, yurtdışı kazancın Türkiye'deki beyannameye mahsup

veya gider yazılmadan önceki tutar üzerinden dâhil edilmesi gerektiği belirtilmektedir. Yurtdışı zararın Türkiye’de gerçek usulde vergiye tabi olmayan bir faaliyetten kaynaklanmış olması halinde buna ilişkin zararların mahsubu mümkün olmayacaktır.

MADDE 68- Maddede, yıllık beyannamede bildirilecek gelir veya kazancın indirimine esas gelir tutarından yapılabilecek indirimler düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının nakden yapılmaması hallerinde bu mal ve hakların ne şekilde değerlendirilmesine ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Maddede ayrıca, Bakanlar Kuruluna maddede yazılı oranların konularına ve amaçlarına göre %100’e kadar artırma ve %0’a kadar indirim; Maliye Bakanlığına ise maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda yetki verilmektedir.

MADDE 69- Maddede, gelir vergisi ile diğer şahsi vergiler, her ne şekilde olursa olsun vergi cezaları ve para cezaları ile 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, her türlü zam ve faizler ile 213 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenen gecikme faizleri, pişmanlık zamları gelir vergisinin matrahından, gelir unsurlarından ve kurum kazancından indirilemeyeceği düzenlenmektedir.

MADDE 70- Maddede, yıllık beyannamenin, gerçek kişiler tarafından takvim yılını izleyen yılın Şubat ayının başından yirminci günü akşamına kadar; kurumlar tarafından ise hesap döneminin kapandığı ayı izleyen üçüncü ayın başından yirminci günü akşamına kadar verilmesi hususu düzenlenmektedir.

Takvim yılı içinde Türkiye’yi terk edenlerin beyannameleri terkten önceki onbeş gün içinde; ölüm halinde ise ölüm tarihinden itibaren dört ay içinde verileceği belirtilmektedir.

MADDE 71- Maddede, vergilendirme döneminin, gerçek kişiler için geçmiş takvim yılı; kurumlar için hesap dönemi ve kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenler için ise özel hesap dönemi olduğu belirtilmektedir.

Diğer yandan, gerçek kişilerin mükellefiyetinin takvim yılı içinde kalkması halinde, vergilendirme dönemi, takvim yılı başından mükellefiyetin kalktığı tarihinin kadar geçen süre, diğer ücretlerde ise hizmetin ifa edildiği takvim yılıdır.

Kesinti yoluyla ödenen vergilerde, istihkak sahipleri ayrıca yıllık veya özel beyanname vermeye mecbur değilse, vergi kesintisinin ilgili bulunduğu dönemler vergilendirme dönemi kabul edilmektedir.

Özel beyanname ile bildirilen gelir ve kazançların vergilendirilmesinde, vergilendirme dönemi yerine kazanç ve iratların elde edilme tarihinin esas alınacağı belirtilmektedir.

MADDE 72- Maddede, 61 inci madde kapsamında kesinti yapmak zorunda olanların, bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri tutarlar ile bunlardan kestikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine; 62 nci madde kapsamında vergi kesintisi yapanların, kestikleri vergileri üçer aylık vergilendirme dönemini izleyen ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar ayrı bir beyannameyle bağlı oldukları vergi dairesine bildirmeleri yönünde düzenleme yapılmaktadır. Çalıştırdıkları hizmet erbabı sayısı on ve daha az olanlara muhtasar beyannamelerini her ay yerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirmiüçüncü günü akşamına kadar verebilmeleri imkanı getirilmektedir. Ancak zirai ürün bedelleri üzerinden kesinti yapanlar bu imkandan yararlanamayacak olup beyannamelerini aylık olarak vereceklerdir.

Madde ile Bakanlar Kuruluna, yaptıkları kesintiler için genel bütçeye dâhil kurum ve

kuruluşlara muhtasar beyanname verme konusunda yetki verilmiştir.

Maddede ayrıca, vergi kesintisine konu kazanç ve iratlar için ayrı ayrı beyanname verme mecburiyeti getirme, verilmesi gereken beyannameler için gelir unsurları itibarıyla ay içerisinde farklı bir gün belirleme ve üçer aylık dönemler itibarıyla verilen muhtasar beyannamelerin dönemini aylık, aylık dönemler itibarıyla verilenleri ise üçer aylık olarak belirleme hususlarında Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 73- Maddenin birinci fıkrasında, dar mükelleflerden yıllık beyanname vermeye mecbur olmayanların hangi hallerde ve hangi vergi dairesine özel beyanname verecekleri düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, yıllık beyanname vermeye mecbur olmayan dar mükelleflerin fıkrada sayılan gelirler için Kanunda aksine hüküm olmadıkça özel beyanname vermeyecekleri, verecekleri beyannamelere bu gelirleri dâhil etmeyecekleri belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrada, tamamı kesinti yoluyla vergilendirilmiş telif, imtiyaz, patent, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlikinden elde edilen kazançlar dışındaki kazanç ve iratların özel beyanname ile beyan edilmesinin ihtiyari olduğu belirtilmektedir.

MADDE 74- Maddede, özel beyannamenin, serbest meslek kazançlarında faaliyetin sona erdiği, diğer gelir unsurlarında ise gelirin elde edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde verileceği düzenlenmektedir.

Dar mükellefiyete tabi olan yabancı kurumların vergiye tabi kazancının diğer kazanç ve iratlardan ibaret bulunması halinde, yabancı kurum veya Türkiye’de adına hareket eden kimselerin, bu kazançları elde edilme tarihinden itibaren onbeş gün içinde 75 inci maddede belirtilen vergi dairesine beyanname ile bildirmek zorunda oldukları belirtilmektedir.

MADDE 75- Maddede, gelir vergisinin gerçek kişi mükelleflerde yerleşim yerinin, kurumlarda ise kanuni veya iş merkezinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh edilmesi belirtilmektedir.

Maliye Bakanlığınca uygun görüldüğü takdirde işyeri ve yerleşim yeri ayrı vergi daireleri bölgesinde bulunan mükelleflerin vergilerinin, işyerinin bulunduğu yerin vergi dairesince tarh edilmesine imkan tanınmaktadır.

Diğer ücretlerle, gezici olarak çalışanların ticari ve serbest meslek kazançlarının vergileri, bu ücret ve kazanç sahiplerinin yerleşim yerlerinin bulunduğu yerin vergi dairesince tarh edilmemişse, faaliyetlerini icra ettikleri yer vergi dairesince tarh edilmesi belirtilmektedir.

Dar mükellefiyete tabi olanların vergilerinin ise beyannamelerin verilme mecburiyeti bulunan yer vergi dairesince tarh edileceği hükme bağlanmaktadır.

Gelir vergisi, verginin mükellefi olan gerçek kişiler adına; kurumların ise tüzel kişiliği adına; iktisadi kamu kuruluşları ile derneklere ve vakıflara ait iktisadi işletmelerden tüzel kişiliği haiz olmayanlar için bağlı oldukları kamu tüzel kişileri ya da dernek veya vakıf adına; fonlarda fonun kurucusu adına; iş ortaklıklarında ise verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere yönetici ortak veya ortaklardan herhangi birisi adına tarh olunur. Ancak küçüklerle kısıtlılarda, bunların nam ve hesabına kanuni temsilcilerinin tarhiyata muhatap tutulacağı belirtilmektedir.

Dar mükellefiyette ise tarhiyatın daimi temsilci adına, daimi temsilci mevcut değilse, kazanç ve iratları yabancı kişiye sağlayanlar adına tarhiyat yapılması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Dar mükellefiyete tabi yabancı kurumların vergisinin ise bunlar hesabına Türkiye’deki müdür veya temsilcileri; müdür veya temsilcileri mevcut değil ise kazanç ve

iratları yabancı kuruma sağlayanlar adına tarh olunacağı belirtilmektedir. Tarhiyatın sayılanlar adına yapılması dar mükellef gerçek kişi ve kurumların sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Kaynaktan kesinti suretiyle alınan vergilerde muhatabın, mükellef hesabına vergi kesintisini yapmaya mecbur olan kişiler olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca, yıllık gelir vergisi beyannamesinin hangi vergi dairesine verileceğine veya taahhütlü posta ile gönderilebileceğine ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

MADDE 76- Maddede, gelir vergisinin beyanname verilmesi gereken hallerde, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi izleyen üç iş günü içinde tarh edileceği düzenlenmektedir.

Ayrıca, diğer ücret sahiplerinin tarh zamanı süresinin bitiminden önce Türkiye'yi terk etmeleri halinde, bunların vergilerinin hangi sürede tarh edileceğine ilişkin de belirleme yapılmaktadır.

Diğer yandan, diğer ücretlilerin tarh zamanlarında bağlı oldukları vergi dairelerine başvurarak vergilerini tarh ettirmeye mecbur oldukları belirtilerek vergi matrahları ve vergilerinin nasıl hesaplanacağı belirtilmektedir.

MADDE 77- Maddede, gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınacak tarifeye yer verilmektedir.

Diğer yandan kurum kazançlarına uygulanacak vergi oranı ise %20 olarak öngörülmektedir.

Ayrıca, yabancı ulaştırma işlerinde vergi oranını karşılıklı olmak şartıyla, ülkeler itibarıyla kara, deniz ve hava ulaştırma faaliyetleri için ayrı ayrı veya topluca sifıra kadar indirme veya bu maddede yazılı oranın bir katını geçmemek üzere yeni bir oran tespit etme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 78- Maddede, indirimli gelir vergisi uygulamasından yararlanacak yatırımların teşvik belgesine bağlanmasının gerektiği, bu yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden gelir vergisine tabi tutulacağı belirtilmektedir.

Maddede yatırıma katkı tutarının, indirimli gelir vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade ettiği belirtilmektedir. Söz konusu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranı olarak tanımlanmaktadır.

Maddeyle Bakanlar Kuruluna; istatistikî bölge birimleri sınıflandırılması ile kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle illerin gruplandırılması, gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bu sektörler ile organize sanayi bölgeleri, Gökçeada ve Bozcaada'da yapılan yatırımlara ve Bakanlar Kurulunca belirlenen Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılan turizm yatırımlarına ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerinin belirlenmesi hususlarında yetki verilmektedir.

Bakanlar Kuruluna ayrıca, her bir il grubu, stratejik yatırımlar, teşvikine karar verilen yerler için veya yatırım büyüklüğüne göre yatırıma katkı ve vergi indirimi oranını Kanunda belirtilen had ve oranı aşmamak üzere belirleme konusunda yetki verilmektedir.

Yine Bakanlar Kuruluna yatırım döneminde toplam yatırıma katkı tutarının bir kısmının, Kanunda yazılı sınır dâhilinde o yatırıma verilecek katkı tutarını aşmamak ve gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarıyla sınırlı olmak üzere, mükellefin diğer faaliyetlerinden elde edilecek kazançlarına da indirimli gelir vergisi uygulamak suretiyle kullandırma hususunda yetki verilmektedir.

Bakanlar Kurulu ayrıca yatırım harcaması olarak değerlendirilebilecek sabit kıymet, makine, teçhizat ve gayrimaddi hakların yatırım içindeki oranlarının sınırlandırılması hususunda da yetkilendirilmiş bulunmaktadır.

Aynı mükellef tarafından yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanması öngörülmektedir.

İndirimli -gelir vergisinin esas itibarıyla yeni yatırımlarda uygulanması öngörüldüğünden, tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın yeni yatırımlardan kaynaklanan kısmının işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, bu kazançta indirimli oran uygulanacaktır. Bir dönemde oluşan kazancın ne kadarının tevsi yatırımından elde edildiğinin ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise yeni yatırım tutarının toplam yatırım tutarına oranlanması suretiyle indirimli oran uygulanacak kazanç tespit edilecektir. Buna göre, indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dâhil) oranlanması suretiyle belirlenecektir. Maddedeki sabit kıymet ifadesinden amortisman tabii iktisadi kıymetlerin anlaşılması gerekmektedir.

Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, aktife alındıkları dönem sonu itibarıyla enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmuş değerleriyle dikkate alınacak ayrıca bir değerlendirme yapılmayacaktır. İndirimli oran uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanacaktır. Hesap dönemi itibarıyla belirtilen şartların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergilerin, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil edilmesi öngörülmektedir.

Maddeyle, yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanacak; yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde ise indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanacaktır. Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 79- Maddede, yıllık beyana tabi gelirler, diğer ücretler ve özel beyanname üzerinden tahakkuk eden vergilerin ödeme zamanı ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Diğer yandan maddede tasfiye ve birleşme halinde tasfiye edilen veya birleşen kurumlar adına tasfiye veya birleşme kârı üzerinden tarh olunan vergiler ile 54 -üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarına göre gerçekleştirilen devir ve bölünmelerde münfesi kurum adına tahakkuk eden vergilerin ne zaman ödeneceği belirtilmektedir.

Ayrıca, dar mükellefiyette tarhiyatın muhatabının Türkiye'yi terk etmesi veya tasfiye ve birleşme hallerinde verilecek beyannamelerde verginin beyanname verme süresi içinde ödeneceği belirtilmektedir.

MADDE 80- Maddede, vergi kesintilerinin vergi dairesine ne zaman yatırılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maliye Bakanlığına, 61 inci maddeye göre kesinti yapacaklardan on ve daha az hizmet erbabı çalıştıranlar ile hizmet erbabı çalıştırmayanlara ilişkin olarak beyanname verme süresinden itibaren üç ayı geçmeyecek şekilde, ödeme zamanı belirleme hususunda yetki verilmektedir.

MADDE 81- Maddede, basit usulde vergilendirilenler hariç olmak üzere, ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbabı ile kurumların (dar mükellefiyete tabi kurumlar sadece ticari

ve zirai kazançları için), cari vergilendirme döneminde ve bu dönemin gelir vergisine mahsup edilmek üzere geçici vergi ödemelerine ilişkin düzenleme yapılmakta ve takvim yılı veya hesap döneminin son üç ayına dair (takvim yılı için Ekim, Kasım, Aralık aylarını kapsayan dönem) geçici vergi beyannamesi verilmeyeceği ve geçici vergi ödenmeyeceği öngörülmektedir.

Maddeyle geçici vergi oranı, gerçek kişi mükellefler için 77 nci maddenin birinci fıkrasındaki tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oran, kurumlar için ise aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan oran olarak tespit edilmektedir.

Kanununun 13 üncü maddesi kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançların geçici vergi matrahına dâhil edilmeyeceği vurgulanmaktadır.

Ayrıca, işin bırakılması veya tasfiyeye girilmesi halinde, işin bırakıldığı veya tasfiyeye girildiği dönemi izleyen dönemler için geçici vergi beyannamesi verilmeyeceği belirtilmektedir.

Bakanlar Kuruluna, geçici vergi oranını beş puana kadar indirme veya tekrar kanuni seviyesine kadar getirme, gerçek kişi veya kurumlar için farklı oranlar belirleme; Maliye Bakanlığına da geçici vergi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda yetki verilmektedir.

MADDE 82- Maddede geçici verginin beyanı, ödenmesi ve mahsubuna ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada, geçici verginin üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü günü akşamına kadar bağlı olunan vergi dairesine beyan edilmesi ve onyedinci günü akşamına kadar ödenmesi hususu düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, geçici verginin %10'u aşan tutarda eksik beyan edildiğinin tespiti halinde, %10'u aşan kısım için re'sen veya ikmalen geçici vergi tarh edileceği, mahsup süresi geçtikten sonra tarh edilen veya kesinleşen geçici vergilerin terkin edileceği ancak gecikme faizi ve cezanın tahsil edileceği hükmüne bağlanmaktadır.

Üçüncü fıkrada, tahakkuk ettirilerek tahsil edilen geçici verginin yıllık gelir vergisinden mahsup edileceği, mahsup edilemeyen tutarın mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edileceği ve bu mahsuplara rağmen kalan geçici vergi tutarının ise, zamanaşımı süresi içinde yazılı olarak talep edilmesi halinde mükelleflere red ve iade edileceği düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada, ilgili hesap dönemine ilişkin tahakkuk ettirilen geçici verginin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsubu, ödenmiş olma şartına bağlanmaktadır.

MADDE 83- Maddenin ilk fıkrasında, girişimciliği teşvik etmek amacıyla ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle ilk defa gelir vergisine tabi olan yirmidokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişiler için bir vergi kredisi sağlanmaktadır. Buna göre, bu kişilerin talepleri halinde, faaliyete başladıkları vergilendirme döneminden itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının asgari ücretin yıllık brüt tutarına isabet eden kısmı üzerinden vergi tarifesinin ilk dilimine uygulanan orana isabet eden verginin bu kişilerin kazançları üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmesi öngörülmektedir. Ancak, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmayacağı ayrıca belirtilmektedir. Vergi indiriminin uygulanabilmesi için; gerekli şartlara maddede yer verilmektedir.

İkinci fıkrada, gerçek kişiler tarafından yıllık beyannameye bildirilen gelir ve kazancın indirime esas tutarının %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmaması, Türkiye'de yapılması ve gerçek ya da tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamalarının

77 nci maddenin birinci fıkrasındaki tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oran ile çarpılmasıyla bulunan tutarın, bu kişilerin kazançları üzerinden hesaplanan vergisinden mahsup edileceği, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Üçüncü fıkrada, gerçek usulde vergilendirilen ve işletme büyüklüğü ölçülerini en az %50 oranında aşan çiftçi ve çiftçi sayılanların yanında bilfiil zirai faaliyette çalışan işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, bu istisna tutarını, istatistikî bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle iller, ürün veya ürün havzaları itibarıyla sifıra kadar indirmeye ve asgari ücretin iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

MADDE 84- Madde ile kamunun vergi alacağıının zamanında hazineye intikali imkanını sağlayan ve aynı zamanda bir vergi güvenlik müessesesi olarak yıllık beyanname gösterilen gelire dâhil kazanç ve iratlarla ilgili olarak cari yılda kesinti yoluyla tahsil edilmiş olan vergilerin yıllık beyanname ile beyan edilen kazanç üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsubu düzenlenmektedir. Mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olduğu takdirde aradaki farkın zamanaşımı süresi içerisinde yazılı olarak talep edilmesi halinde mükellefe red ve iade edileceği hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkra ile kâr payı gelirlerinin yıllık beyannameyle beyan edilmesi durumunda, istisnadan yararlanan kâr payları üzerinden kesinti yoluyla alınmış bulunan verginin tamamının yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsubuna imkan sağlanmaktadır.

Üçüncü fıkrada, kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden kesilen vergilerin mahsubu düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada, kesinti suretiyle ödenen vergilerin hesaplanan geçici vergi tutarından da mahsup edilebileceği, ancak, geçici vergi dönemleri itibarıyla iade doğmayacağı belirtilmektedir.

Beşinci fıkrada, kesinti yoluyla ödenmiş vergilerin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edileceği, yıllık beyanname mahsup edilemeyen tutarların öncelikle mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edileceği ve mahsuplara rağmen kalan kesinti yoluyla ödenmiş vergilerin ise zamanaşımı süresi içinde yazılı olarak talep edilmesi halinde mükellefe red ve iade edileceği öngörülmektedir.

Altıncı fıkrada, uygulamada sorunlara neden olan bir konu çözüme kavuşturulmakta ve mahsuben iade işleminin aranan tüm belgelerin tamamlanması koşuluyla, yıllık gelir vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Ancak, ikmalen veya re'sen yapılan tarhiyatlarda mahsup işlemi yapılırken, mahsup talebine ilişkin dilekçe ve eklerinin eksiksiz olarak vergi dairesinin kayıtlarına girdiği tarihin esas alınarak belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Yedinci fıkrada, fon ve ortaklık kazançlarından kesilen vergilerin ödenmiş olması şartıyla, fon ve ortaklık bünyesinde 61 inci madde uyarınca yapılacak vergi kesintisine mahsup imkanı getirilmektedir. Söz konusu fıkraya göre mahsup edilemeyen kesinti tutarı mükellefin başvurusu halinde red ve iade edilebilecektir.

Sekizinci fıkrada, vergi kesintisi yapılan kurum kazancından kâr payı alan kurumların, aldıkları kâr payının içerdiği kesintiyi mahsup edebilecekleri ve mahsup edilecek tutarın, ele geçen net kâr payının geçerli kesinti oranı kullanılarak brütleştirilmesi suretiyle hesaplanacağı düzenlenmektedir.

Dokuzuncu fıkrada, ticari faaliyet kapsamında elde edilip de Kanununun 61 inci ve 62 nci maddesine göre vergi kesintisine tabi tutulmuş olan kazanç ve iratların ticari kazanç

ilişkin hükümler çerçevesinde kazancın tespitinde dikkate alınacağı ve kesinti suretiyle ödenmiş olan vergilerin, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde anılan kazançların beyan edildiği beyannamelerde hesaplanan vergiden mahsup edileceği düzenlenmektedir.

Onuncu fıkrada, iadeyi mahsuben veya nakden yaptırma, inceleme raporuna, yeminli mali müşavir raporuna ve teminata bağlama ve iade için aranılacak belgeleri belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmekte olup, bu yetkinin kazanç türlerine, iade şekillerine, geliri elde edenin veya ödemeyi yapanın hukuki statüsüne göre ayrı ayrı veya belli hadler çerçevesinde kullanılabileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 85- Maddede yurtdışında ödenen vergilerin mahsubuna ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada; tam mükellef gerçek kişi ve kurumlarca beyan edilen gelirlere ilişkin olarak yurtdışında ödenen vergilerin Türkiye’de tarh edilen vergiden mahsup edileceği hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkrada; tam mükellef kurumların, sermayesi veya oy hakkının en az %25’ine sahip olmaları koşuluyla yurtdışı iştiraklerinden elde ettikleri kâr payları üzerinden ödeyecekleri gelir vergisinden, ilgili kâr paylarına ilişkin olarak, iştiraklerinin bulunduğu ülkede ödedikleri vergileri mahsup edebilecekleri hüküm altına alınmaktadır.

Üçüncü fıkrada; kontrol edilen yabancı kurum kazançlarından ilgili ülkede ödenen vergilerin, Türkiye’de ödenmesi gereken gelir vergisinden mahsup edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Dördüncü fıkrada; mahsup edilecek tutarların Türkiye’de tarh edilen vergi tutarını aşamayacağı, bu sınır dâhilinde indirilemeyen vergilerin izleyen üçüncü hesap dönemi sonuna kadar indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmaktadır.

Beşinci fıkrada; geçici vergilendirme dönemi içinde yurtdışından elde edilen kazanç ve iratlar üzerinden alınan vergilerin, ilgili dönem için hesaplanan geçici vergi tutarından mahsup edilebilmesi imkanı getirilmektedir. Ayrıca indirilebilecek bu tutarın, yurtdışında elde edilen bu kazanç ve iratlar için Türkiye’de tarh edilen geçici vergi tutarından fazla olamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Altıncı fıkrada; yabancı ülkelerde vergi ödendiği, yetkili makamlardan alınarak mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa mahallindeki Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı nitelikteki temsilcileri tarafından tasdik olunan belgelerle tevsik olunmadıkça, yabancı ülkede ödenen vergilerin, Türkiye’de tarh olunan vergilerden indirilemeyeceği öngörülmektedir.

Yedinci fıkrada; gelir vergisinden indirim konusu yapılan vergilerin yabancı ülkelerde ödendiğini gösterir belgelerin, tarhiyat sırasında mükellef tarafından ibraz edilememesi halinde, yabancı ülkede ödenen veya ödenecek olan verginin, Türkiye’de bunlar üzerinden tarh edilen vergiyi aşmamak kaydıyla o memlekette geçerli olan oranlar üzerinden hesaplanacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca; tarhiyatın bu suretle hesaplanan miktara isabet eden kısmının ertelenmesi; ibraz edilmesi gereken belgelerin tarh tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ilgili vergi dairesine ibraz edilmesi halinde, bu belgelerde yazılı kesin tutara göre tarhiyatın düzeltilmesi öngörülmektedir.

Sekizinci fıkrada; mücbir sebepler olmaksızın belgelerin bu süre zarfında ibraz edilmemesi veya bu belgelerin ibrazından sonra ertelenen vergi tutarından daha düşük bir mahsup hakkı olduğunun anlaşılması halinde, ertelenen vergiler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak gecikme zammı hesaplanacağı hükme bağlanmaktadır.

Dokuzuncu fıkrada; yabancı para ile ödenen vergilerin, bunların ilgili bulunduğu kazanç veya gelirler için uygulanan kurlar üzerinden Türk parasına çevrileceği öngörülmektedir.

MADDE 86- Maddede, diğer ücret kapsamında vergilendirilen hizmet erbabından ücreti kesinti yoluyla vergilendirilmeye başlananların bu surette çalışmaya başladıkları tarihten sonraki aylara ait olmak üzere peşin ödemiş oldukları vergilerin, gerçek ücretleri üzerinden hesaplanan vergilerinden mahsup edileceği düzenlenmektedir.

MADDE 87- Kanunda yer alan maktu had ve tutarların herhangi bir işleme gerek olmaksızın her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca madde ile Bakanlar Kuruluna tanınan yetkiler belirlenmektedir.

MADDE 88- Madde ile diğer kanunlarda yer alan muafiyet, istisna ve indirim hükümlerinin gelir vergisi bakımından geçersiz olduğu; muafiyet, istisna ve indirimleri düzenleyen hükümlerin, ancak bu Kanuna ya da Vergi Usul Kanununa hüküm eklenmek veya bu Kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenebileceği ve uluslararası anlaşma hükümlerinin saklı olduğu hükme bağlanmaktadır.

MADDE 89- Madde ile, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile bu kanunların ek ve değişiklikleri, maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen maddeler hariç olmak üzere yürürlükten kaldırılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Birinci fıkrada, Kanunla tanınan yetkiler çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınmaya kadar, daha önceki tarihlerde yayımlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan düzenlemelerin, bu Kanunda belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerli olması öngörülmektedir.

İkinci fıkrada, diğer Kanunlarla bu Kanunla mülga 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanun ile mülga 5422 sayılı Kanuna yapılmış olan atıfların, ilgili olduğu maddeler itibarıyla bu Kanuna yapılmış sayılacağı belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrada, Kanunun yürürlük tarihinden önce başka kanunlarla tanınmış muafiyet, istisna ve indirimlerin geçerli olduğu ve Kanunun yürürlüğünden önceki dönemler itibarıyla bu Kanunla mülga 193 ve 5520 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hususu açıklanmaktadır.

Dördüncü fıkrada, Kanunun yürürlüğünden önceki takvim yılı veya dönemler itibarıyla bu Kanunla mülga 193 ve 5520 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada, belli ve geçici görev veya iş için Türkiye'ye gelen ve Türkiye'de kalma süresi üç tam yılı aşmamış olan; iş adamları, uzmanlar, memurlar, basın ve yayın muhabirleri ve durumları bunlara benzeyen diğer kişiler için üç yıllık sürenin başlangıcının hesabında Kanunun yürürlük tarihinin esas alınması düzenlenmektedir.

Altıncı fıkrada, kurumların aktiflerine kayıtlı 21 inci maddenin birinci fıkrası kapsamındaki iktisadi kıymetlerden Kanunun yayımı tarihi itibarıyla iki yıl süreyle elde bulundurulmuş olanların, Kanunun yayımı tarihinden sonra elden çıkarılmasında istisna oranının %75 olarak uygulanacağı öngörülmektedir.

MADDE 90- Yürürlük maddesidir.

MADDE 91- Yürütme maddesidir.

